

Plan för budget och budgetuppföljning

Fastställd av kommunfullmäktige 2009-03-30

Plan för budget och budgetuppföljning

Hjo kommuns budget ska vara tillgänglig för allmänheten och vara en informationskälla både för förtroendevalda, partierna och allmänheten. Budgeten bör leverera relevant information som är enkel och saklig och som var och en lätt kan tillgodogöra sig.

Budgeten och dess uppföljning är viktiga delar av kommunens styrsystem. Styrning är samtliga åtgärder som ledningen på olika nivåer i en organisation vidtar för att uppnå önskade resultat. För att kommunen ska utveckla bra verksamheter utifrån tillgängliga resurser är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen så att engagemang och kompetens tas tillvara fullt ut.

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning i kommunerna. I budgeten ska anges mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Årsredovisningens förvaltningsberättelse ska innehålla en utvärdering om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Målstyrning kräver en sammanhängande målkedja från kommunfullmäktige till verksamheten. I Hjo använder vi oss av fyren som målstyrningsmodell där medborgarfokus utgör en viktig grundbult.

Kommunfullmäktige fastställer budgetramar på politikområden

I den nya organisationen är all verksamhet samlad under kommunstyrelsen. Budgeten fördelas på politiskt intressanta områden s.k. politikområden oberoende av hur förvaltningen är organiserad. På denna nivå beslutar kommunfullmäktige i juni om;

- övergripande finansiella mål
 - den totala investeringsramen
 - ekonomiska ramar fördelat på politikområdesnivå,
 - och avgörande inriktningar,
- } = PFÖ-dokument

Politikområdena i budgetprocessen för år 2010-2012 är; Demokrati, KS Förvaltning, Barn och utbildning, Arbete och socialtjänst, Vård och omsorg, Samhällsutveckling tillväxt, Samhällsutveckling teknisk service och Finansförvaltning.

Inom politikområdena tas successivt, avgörande inriktningar (3-5 år), mål (1-2 år), nyckeltal och andra kvalitetsmått fram.

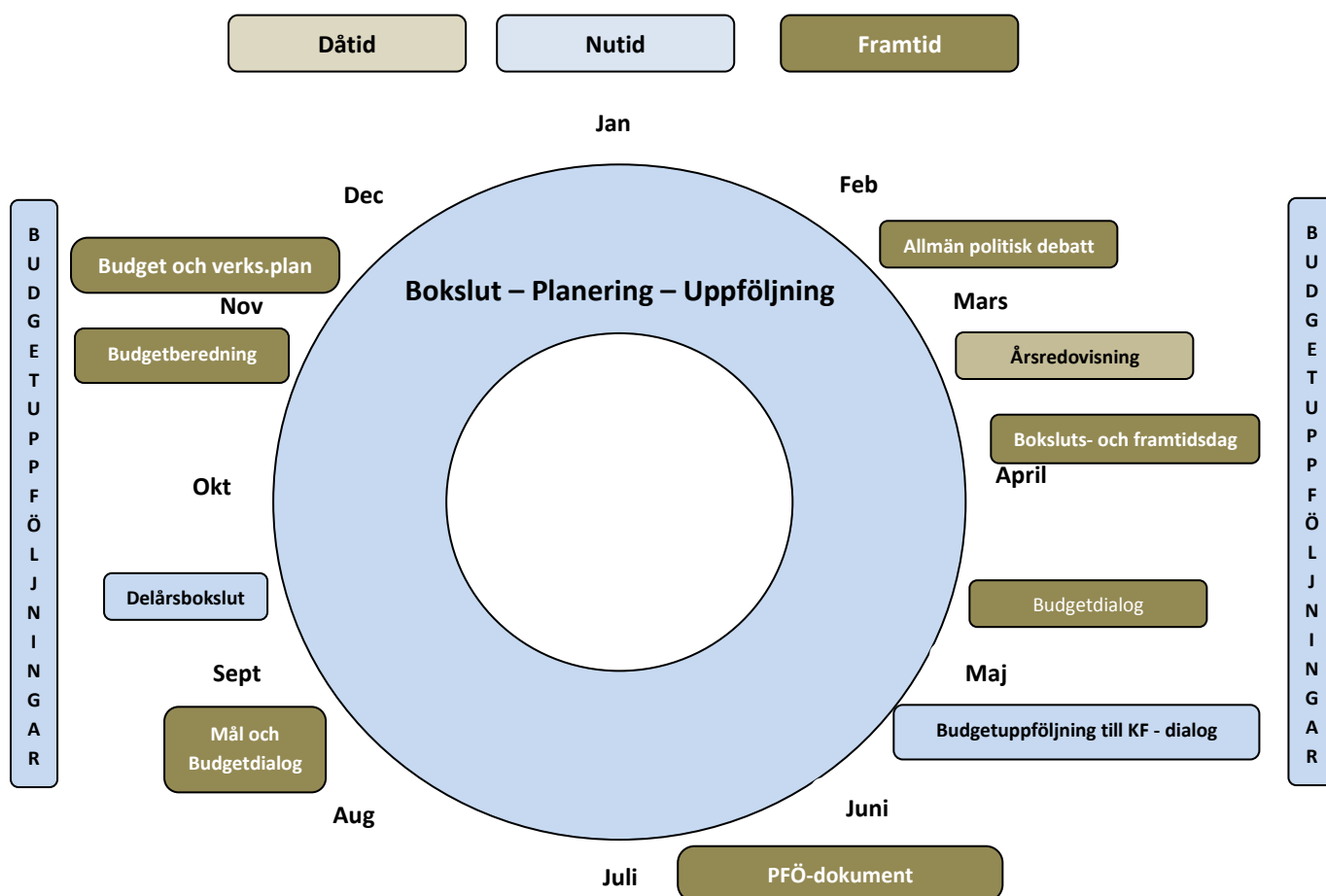
Tydligt ekonomiskt ansvar

Hjo kommun har koncentrerat det politiska ansvaret under kommunfullmäktige till två nämnder och fyra utskott. Kommunstyrelsens förvaltning är indelad i tre verksamhetsområden och en stab. I den samlade organisationen är det ekonomiska ansvaret fördelat på många personer. Denna decentralisering är ändamålsenlig samtidigt som den förutsätter tydliga ansvarsnivåer. Helhetssyn är i denna process nödvändig så att andra dimensioner utöver den egna kärnverksamhetens behov och intressen också beaktas. För att få effekt och uppnå gemensamma mål är det viktigt att engagemang och kompetens tas tillvara i organisationens

olika delar. Det är önskvärt att utrymme finns för dialog, delaktighet och ansvarstagande i processerna.

Plan för budget och budgetuppföljning

Budgeten är integrerad med kommunens ekonomi- och verksamhetsplan. Kommunens budget är ett ekonomiskt handlingsprogram där olika mål och krav ställs mot varandra. Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad. För att upprätthålla en god ekonomisk hushållning måste det för verksamheten finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Processbeskrivningar - tidplan

Att styra den samlade kommunala verksamheten med dess omfattning och bredd mot gemensamma mål är en utmaning som kräver en kontinuerlig utveckling av planerings- och uppföljningsarbetet. Uppföljningarna är ett viktigt beslutsstöd i planeringsprocessen eftersom de fokuserar på hur väl vi ligger i förhållande till uppsatta mål, såväl ekonomiska som verksamhetsmässiga. Det första halvåret fokuserar planeringsprocessen på *politikornivå*.

Januari-Mars

Året inleds med en analys av den egna verksamheten i form av *bokslutsanalyser*. Analyserna är ett viktigt stöd i planeringsprocessen som inleds i februari med en *allmänpolitisk debatt*. Därefter påbörjas ett arbete i den politiska organisationen med att se över behovet av att revidera nuvarande *avgörande inriktningar*.

Preliminärt bokslut redovisas första gången vid kommunstyrelsen sammanträdet i februari därefter sker en redovisning vid mars-mötet samt boksluts- och framtidsdagen.

Mars/April

I mars eller april genomförs en *kommungemensam boksluts- och framtidsdag* med politiker och tjänstemän. Utöver analyser av det föregående budgetåret bereds förslag till ekonomiska ramar och avgörande inriktningar på politikområdesnivå. De ekonomiska ramarna baseras på kommunens ekonomiska förutsättningar. Likaså redovisas utvecklingen i omvärlden, förändringar i regelverk samt behov och efterfrågan av verksamheterna under dagen. Därefter påbörjas ett budgetarbete under april utifrån de ekonomiska ramar som presenterats under denna dag.

Årets första budgetuppföljning till kommunstyrelsen sker i april.

April/Maj/Juni

I april eller maj genomförs *ytterligare en budgetdag*. Dagen syftar till att verksamheterna utifrån tilldelade budgetramar redovisar konsekvenser och förslag på lösningar så att ekonomi verksamhet balanserar. Kommunfullmäktige fastställer de ekonomiska ramarna och de avgörande inriktningarna vid juni sammanträdet (PFÖ-dokumentet).

Den andra uppföljningen till kommunstyrelsen sker i maj.

I juni kompletteras den ekonomiska uppföljningen med en måluppföljning. Den samlade uppföljningen presenteras för kommunfullmäktige. Denna uppföljning ersätter det tidigare tertialbokslutet per 30 april och kompletteras med en dialog mellan verksamhetsledning och politisk ledning.

Maj - September

Perioden efter budgetdagen i april eller maj och fram till mål och budgetdagen i augusti eller september arbetar verksamheterna vidare med sin detaljbudget. Utgångspunkt är gällande planeringsförutsättningar avseende avgörande inriktningar och ekonomiska ramar. Detta innebär att man förutom det ekonomiska perspektivet ser över hur väl befintliga mål harmoniserar med de avgörande inriktningarna som kommunfullmäktige antagit i PFÖ. På *mål- och budgetdagen* presenteras sedan förslagen på ekonomiska ramar och verksamhetsmål.

Årets 4:e uppföljning till kommunstyrelsen sker i samband med denna budget- och måldag.

Oktober/November

Under oktober fortsätter budgetberedningens arbete och bland annat genomförs ett politiskt möte med ledande tjänstemän inbjudna i början på oktober där den kommande budgeten diskuteras. Kommunens skattesats beslutas i kommunstyrelsen i slutet på oktober och budget- och verksamhetsplanen i sin helhet fastställs av kommunfullmäktige i november.

Delårsbokslut per 31/8 redovisas på "*Delårsbokslutsdag*" i slutet på september eller början oktober. Delårsbokslutet fastställs av kommunfullmäktige på sammanträdet i oktober.

November/December

Därefter erhåller kommunstyrelsen löpande budgetuppföljningar (5:e och 6:e) vid november och december sammanträdena.